

Hoofdstuk 28

Netwerkprogrammeren

Leerdoelen

- Netwerkprogrammeren in Java met
  - URL's
  - Sockets
  - Datagrammen
  - Clients
  - Servers

1. Inleiding

- **Fundamentele** netwerkmogelijkheden:
  - package **java.net**
  - **Stream-based communicatie**: netwerking als een stream van gegevens
  - **Packet-based communicatie**: verzenden van individuele **pakketten** met informatie zoals beelden, audio en video over het Internet
- **Client/server**:
  - De **client** vraagt een actie uit te voeren
  - De **server** voert de actie uit
  - De **server** antwoordt aan de client
  - request-response model
  - vb: interactie tussen webbrowsers en webserver

3

- Met **socket-based communicatie** is netwerking zoals file I/O
  - Een socket is stukje software dat één eindpunt van een verbinding voorstelt
- Met **stream sockets** brengt een proces een **connectie** tot stand met een ander proces
- Zodra de connectie er is, stromen de gegevens tussen de processen in continue **streams**
- Stream sockets leveren een **connectie-geörienteerde service**
- Het gebruikte transmissieprotocol is **TCP** (**Transmission Control Protocol**)

4

- Met **datagram sockets** worden individuele **pakketten** met informatie verzonden
- **UDP—User Datagram Protocol**—is een **connectieloze service**, en zodoende wordt niet gegarandeerd dat de pakketten in een bepaalde volgorde toekomen
  - Pakketten kunnen verloren gaan of zelfs dubbel aankomen
- UDP is het meest geschikt voor netwerktoepassingen die geen error checking en betrouwbaarheid van TCP vereisen

TCP versus UDP

TCP

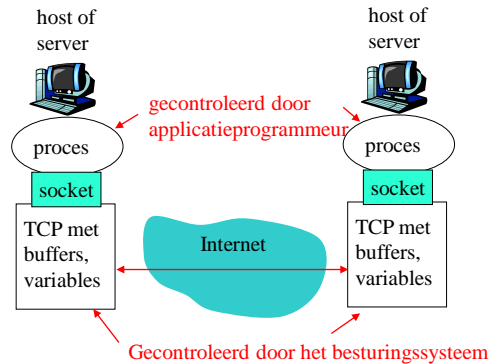
- Transmission control protocol
- Connectie-georiënteerd
- 3-way handshaking
- Betrouwbaar transport

UDP

- User datagram protocol
- Connectieloos (no handshaking)
- Onbetrouwbare data transfer
- Snelheid is belangrijk
- Realtime applicaties (skype)

2. Socket-programmeren met TCP

- Schema:

HoGent

7

Een eenvoudige Server met Stream Sockets opzetten

Een eenvoudige server opzetten in 5 stappen:

Stap 1: creëer een *ServerSocket* object

- ServerSocket constructor
ServerSocket server = new ServerSocket (portNumber, queueLength);
- De constructor legt het poortnummer vast waarop de server wacht op connecties van de client
 → binding van de server aan de poort
- Een client vraagt een connectie aan de server op deze poort
- Een geldig poortnummer ligt tussen 0 en 65565.
 De meeste besturingssystemen reserveren de poortnummers kleiner dan 1024 voor systeem services
- Een poort vragen die al in gebruik is of geen geldig nummer heeft, leidt tot een BindException

HoGent

8

- Programma's beheren elke connectie van een client met een **Socket** object.
- Sockets verbergen de complexiteit van netwerk-programmeren

Stap 2: de server luistert onafgebroken naar een poging van een client om een connectie te maken (blocks)

- Het programma roept de methode **accept** aan om te luisteren naar een connectie van een client
  - Socket connection = server.accept();**
    - Deze methode levert een Socket af wanneer een connectie met een client tot stand gekomen is
- Door de Socket kan de server interageren met de client

HoGent

9

Stap 3: de OutputStream- en InputStream-objecten worden opgehaald zodat de server kan communiceren met de client door het verzenden en ontvangen van bytes.

- De server roept de methode **getOutputStream** aan op de Socket en krijgt een referentie naar de Socket's OutputStream. Dan wordt de methode **getInputStream** aangeroepen op de Socket om een referentie te krijgen naar de the Socket's InputStream

Stap 4: tijdens de verwerkingsfase communiceren de server en de client via de OutputStream- en InputStream-objecten

Stap 5: wanneer de transmissie afgehandeld is, sluit de server de connectie door de methode **close** aan te roepen op de streams en op de Socket

HoGent

10

Een eenvoudige **Client** met Stream Sockets opzetten

Een eenvoudige client opzetten in 4 stappen:

Stap 1: de Socket constructor legt een connectie met de server

```
Socket connection = new Socket (serverAddress, port);
```

- Als de connectie tot stand gebracht is, dan wordt een Socket afgeleverd
- Als de connectie niet tot stand kan gebracht worden, dan wordt een IOException geworpen
- Een onjuiste servernaam heeft een `UnknownHostException` tot gevolg

HoGent

11

- **Stap 2:** de client gebruikt de methoden `getInputStream` en `getOutputStream` om referenties naar `InputStream` and `OutputStream` te verkrijgen
- **Stap 3:** tijdens de verwerkingsfase communiceren de server en de client via de `OutputStream` en `InputStream` objecten
- **Stap 4:** wanneer de transmissie afgehandeld is, sluit de client de connectie door de methode `close` aan te roepen op de streams en op de Socket

HoGent

12

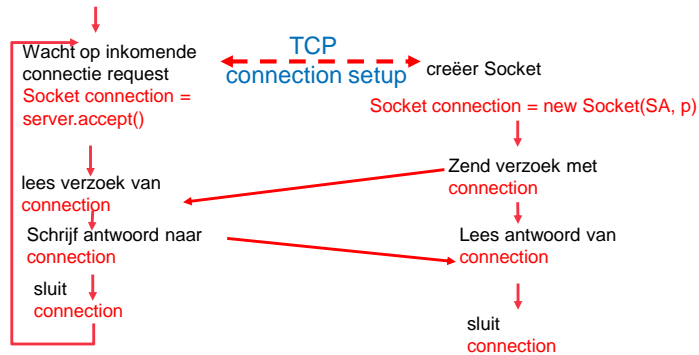
Client/server socket interaction: TCP

Server (running on `hostid`)

Client

Creëer ServerSocket voor inkomende request:

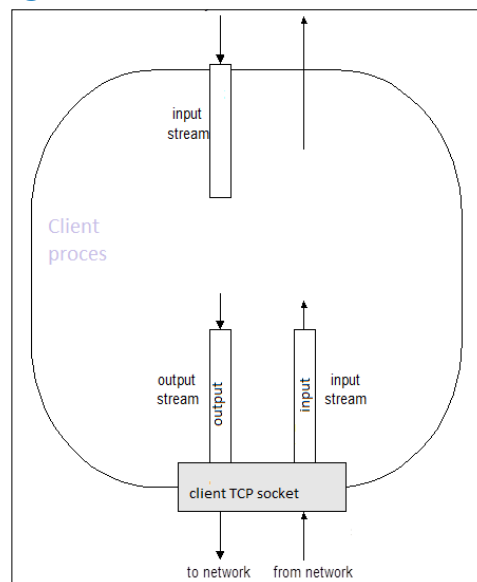
`ServerSocket server = new ServerSocket(p, qL)`

HoGent

13

Streams bij TCP

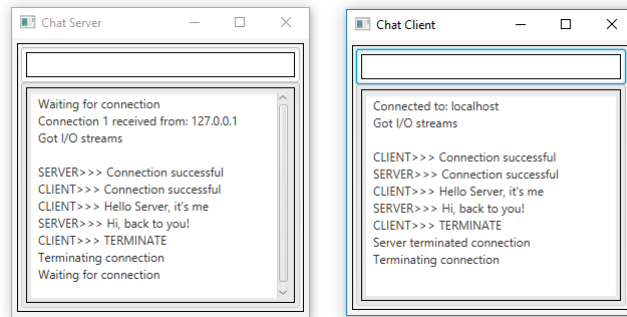

HoGent

14

Client/Server Interactie met Stream Socket Connecties

- Voorbeeld: een eenvoudige [client-/server chat applicatie](#) (zie **ECLIPSE projecten** OOPIII_NET_TCP_FX_server, OOPIII_NET_TCP_FX_client en OOPIII_NET_TCP_FX_common)

HoGent

15

TCP Chat Voorbeeld

- De methode `runServer` zet de server klaar om een connectie te ontvangen en één connectie per keer te verwerken
- De methode [getInetAddress](#) levert een [InetAddress](#) (package `java.net`) af dat informatie bevat over de client
- De methode [getHostName](#) levert de hostname af van de client
- Het IP adres (`127.0.0.1`) en de hostname (`localhost`) zijn bruikbaar om netwerkapplicaties te testen op lokale computer
  - Heet het [loopback adres](#)
- De client kan uitgevoerd worden vanaf elke computer op het internet en geeft het IP adres of de hostname van de server mee als command-line argument

HoGent

16

TCP Chat Voorbeeld

- Aanroep van de methode `flush` van `OutputStream`
  - Zorgt ervoor dat de `ObjectOutputStream` op de server de `stream header` zendt naar de `ObjectInputStream` van de client
  - De stream header bevat informatie van object serialization dat gebruikt wordt om objecten te verzenden
  - Deze informatie is nodig voor `ObjectInputStream` zodat voorbereidingen getroffen worden om die objecten correct te ontvangen
    - Creëer eerst altijd `ObjectOutputStream`
    - Roep dan flush aan

HoGent

17

TCP Chat Voorbeeld

- De methode `getByName` levert een object af dat het IP adres bevat
  - De methode `getByName` heeft een `String` als parameter die ofwel het IP adres of de hostname bevat
- De localhost:
  - `InetAddress.getByName( "127.0.0.1" )`
  - `InetAddress.getByName( "localhost" )`
  - `InetAddress.getLocalHost()`

HoGent

18

3. Connectieloze transmissie met datagrammen

- Connectie geïoriënteerde transmissie vertoont gelijkenis met het telefoonverkeer
  - Je draait een nummer en je krijgt een verbinding met de telefoon van de persoon met wie je wil communiceren
  - De verbinding blijft in stand zelfs al praat je niet
- Connectieloze transmissie met datagrammen vertoont gelijkenis met de bezorging van post via de klassieke weg (postbode)
  - Een grote boodschap die niet in één omslag past, wordt verdeeld en elk deel wordt in een genummerde briefomslag verstuurd
  - Alle omslagen worden op hetzelfde tijdstip gepost
  - De omslagen kunnen toekomen in juiste volgorde, in een andere volgorde of totaal niet toekomen (uitzonderlijk)

19

- De klasse Server heeft twee **DatagramPakketten** die de server gebruikt om informatie te verzenden en te ontvangen en één **DatagramSocket** die de pakketten verzendt en ontvangt
- De DatagramSocket constructor kent aan de server een poort toe waarop de server de pakketten van de client kan ontvangen
  - De client geeft het poortnummer mee in de pakketten die hij verzendt naar de server
  - Een **Socket-Exception** wordt gegooid wanneer de DatagramSocket constructor het DatagramSocket niet kan binden aan het poortnummer (ongeldig poortnummer, poortnummer reeds in gebruik)

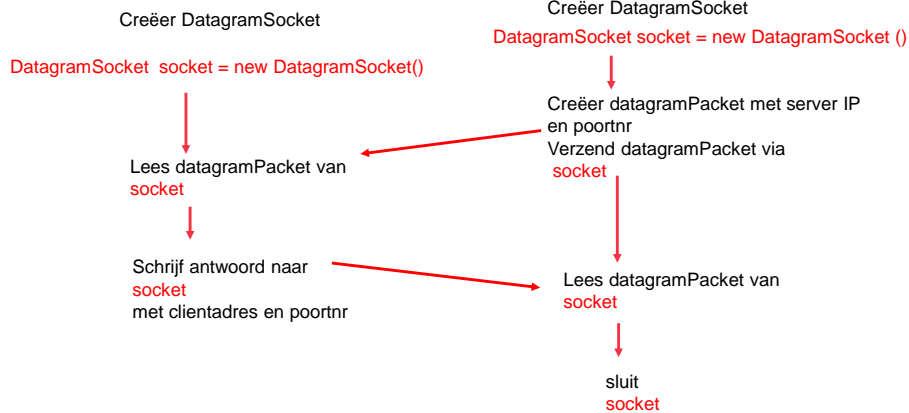
HoGent

20

Client/server socket interaction: UDP

Server (running on `hostid`)

Client

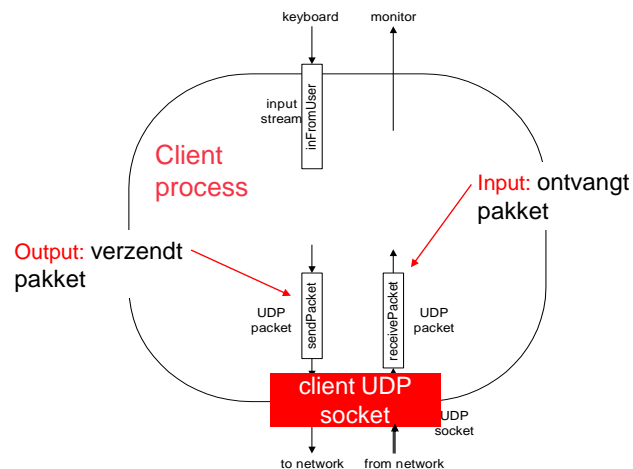

HoGent

2: Application Layer

21

Client bij UDP

HoGent

2: Application Layer

22

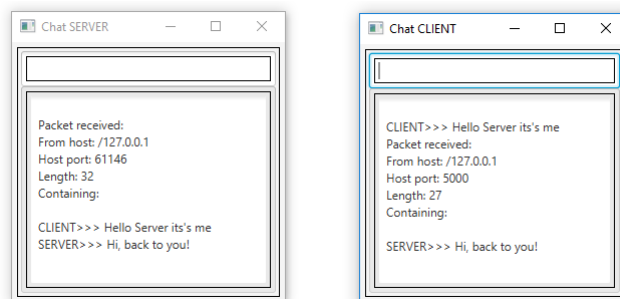
Voorbeeld: UDP Chat

- Voorbeeld: een eenvoudige UDP versie van de [client-/server chat applicatie](#) (zie **ECLIPSE projecten** OOPIII_NET_UDP_FX) De server en de client versie zitten in dezelfde applicatie. Het verschil is door een run argument mee te geven (Unnamed parameter)
  - Als client --> arg1 = CLIENT en optioneel arg2 = hostname
  - Als server --> geen arg nodig (default status = SERVER)
- Voor server run:
  - doe build, kopieer executable jar (zit in map dist*) naar andere map (eventueel ander computer) en run de executable jar (dubbelklik).
  - Dan kan je één of meerdere clients runnen (opgelet unnamed run parameter CLIENT instellen)

HoGent

23

Voorbeeld: UDP Chat

HoGent

24

- De methode `receive` wacht op een pakket dat toekomt op de Server
  - Slaat het verzonden pakket op in het `DatagramPacket`
  - Werpt een `IOException` als een error optreedt bij het ontvangen van een pakket
- De methode `getAddress` levert het IP adres van de computer waar het pakket werd verzonden
- De methode `getPort` levert het poortnummer van de client die het pakket verzond
- De methode `getLength` levert het aantal bytes van de ontvangen gegevens af
- De methode `getData` levert een byte array met de gegevens
- De methode `send` gooit een `IOException` wanneer een error plaatsvindt bij het verzenden van een pakket

25